Programare Logică – Seminar I

Claudia MUREŞAN

Universitatea din București, Facultatea de Matematică și Informatică c.muresan@yahoo.com, cmuresan@fmi.unibuc.ro

2019-2020, Semestrul II

Exercițiul 1. Există două triburi pe insula Tufa - Tu și Fa. Membrii tribului Tu spun întotdeauna adevărul, iar membrii tribului Fa mint întotdeauna. Un călător întâlnește trei băștinași - A, B, C. Fiecare dintre ei face o declarație călătorului:

- A spune: "B și C spun adevărul dacă și numai dacă C spune adevărul";
- ullet B spune: "dacă A şi C spun adevărul atunci este fals faptul că A spune adevărul când B şi C spun adevărul";
- C spune: "B minte dacă și numai dacă A sau B spun adevărul".

Să se determine din ce triburi fac parte A, B, C:

- (i) prin calcul semantic în logica propozițională clasică;
- (ii) printr-un program în Prolog.

Rezolvare: (i) Fie $a, b, c \in V$, două câte două distincte. Să instanțiem variabilele propoziționale a, b, c cu următoarele propoziții:

- a: "A spune adevărul"
- b: "B spune adevărul"
- c: "C spune adevărul"

Să notăm cu $\alpha, \beta, \gamma \in E$ enunțurile corespunzătoare afirmațiilor făcute de A, B, C:

$$\alpha = (b \wedge c) \leftrightarrow c$$

$$\beta = (a \land c) \to \neg \, ((b \land c) \to a)$$

$$\gamma = \neg\,b \leftrightarrow (a \lor b)$$

Fie o interpretare $h: V \to \mathcal{L}_2 = \{0,1\}$. Conform notației din curs, $\widetilde{h}: E \to \mathcal{L}_2$ este unica prelungire a lui h la mulțimea E a tuturor enunțurilor care transformă conectorii logici în operații booleene în algebra Boole standard \mathcal{L}_2 (lanțul cu exact 2 elemente, algebra booleană a valorilor de adevăr pentru logica clasică), și astfel calculează valorile de adevăr ale tuturor enunțurilor pe baza valorilor de adevăr pe care h le atribuie variabilelor propoziționale. (Amintesc că \widetilde{h} este numită tot interpretare/evaluare/semantică și poate fi notată la fel ca h: restricția ei la mulțimea V a variabilelor propoziționale.)

Presupunem că h atribuie variabilelor propoziționale a, respectiv b, respectiv c valoarea $1 \in \mathcal{L}_2$ (reprezentând valoarea de adevăr "adevărat") ddacă A, respectiv B, respectiv C spune adevărul.

Afirmația făcută de A este adevărată ddacă A spune adevărul, prin urmare enunțurile α și a au aceeași valoare de adevăr în interprețarea h. La fel pentru enunțurile β și b, respectiv γ și c. Așadar:

$$h(\alpha) = h(a) = h(a)$$
, aşadar $1 = h(\alpha) \leftrightarrow h(a) = h(\alpha \leftrightarrow a)$;

$$\widetilde{h}(\beta) = h(b) = \widetilde{h}(b)$$
, aşadar $1 = \widetilde{h}(\beta) \leftrightarrow \widetilde{h}(b) = \widetilde{h}(\beta \leftrightarrow b)$;

$$\widetilde{h}(\gamma) = h(c) = \widetilde{h}(c)$$
, aşadar $1 = \widetilde{h}(\gamma) \leftrightarrow \widetilde{h}(c) = \widetilde{h}(\gamma \leftrightarrow c)$.

Acum putem proceda prin calcul boolean, sau putem considera toate valorile posibile pentru h(a), h(b), h(c):

h(a)	h(b)	h(c)	$\widetilde{h}(\neg b)$	$\widetilde{h}(a \vee b)$	$\widetilde{h}(a \wedge c)$	$\widetilde{h}(b \wedge c)$	$\widetilde{h}(\alpha)$	$\widetilde{h}(\beta)$	$\widetilde{h}(\gamma)$	$\widetilde{h}(\alpha \leftrightarrow a)$	$\widetilde{h}(\beta \leftrightarrow b)$	$\widetilde{h}(\gamma \leftrightarrow c)$
0	0	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1
0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	0
0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	0	1	1
0	1	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	0
1	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0
1	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	1	1
1	1	0	0	1	0	0	1	1	0	1	1	1
1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0

Conform tabelului de mai sus, singurele interpretări h care satisfac $\widetilde{h}(\alpha \leftrightarrow a) = \widetilde{h}(\beta \leftrightarrow b) = \widetilde{h}(\gamma \leftrightarrow c) = 1$ au următoarele valori în a, b, c: h(a) = h(b) = 1 și h(c) = 0. (Desigur, există o infinitate de astfel de interpretări, pentru că h poate lua orice valoare în orice variabilă propozițională din mulțimea infinită $V \setminus \{a, b, c\}$: valorile lui \widetilde{h} în α, β, γ depind doar de valorile lui h în a, b, c.)

Aşadar: A şi B spun adevărul, iar C nu spune adevărul (A şi B fac parte din tribul Tu, iar C din tribul Fa).

(ii) O posibilitate: metoda din adevfals.pl sau pbadevfals.pl.